

[LIII Gyldenkilde]

sorg, de pårørendes muligheder for aflastning og det manglende rigelige personale på plejehjem med senildemente.

Disse temaer skal jeg vende tilbage til, når jeg har hørt socialministerens svar.

*Besvarelse***Socialministeren** (Karen Jespersen):

Der er jo i det hele taget megen debat om de ældres vilkår i den periode, vi lever i i øjeblikket, og det er der forskellige grunde til.

En langsigtet udviklingstendens er det bl.a., at kvinderne er kommet ud på arbejdsmarkedet, at familiemønstret har ændret sig, og at bosætningsmønstret har ændret sig. Man bor længere fra sine forældre, end man gjorde før i tiden, og det er noget, der betyder, at ældre er mere overladt til sig selv.

Der er også en anden god grund, og det er, at der er blevet flere ældre, og der er især blevet flere gamle ældre, altså ældre over 80 år. Der er også blevet flere ældre af en anden grund, og det er – selv om pensionsalderen ikke er blevet sat ned – at den reelle pensionsalder efterhånden er nede på 61 år, og det vil også sige, at der er flere, der i dag tilhører efterløn- og pensionsalderen.

Der er også sket en kraftig omstilling af ældrepolitikken, ikke mindste siden 1987, hvor ældreboligloven blev vedtaget.

Endelig kan man også sige, at et nyt vilkår i ældrepolitikken er, at de ældre er blevet mere aktive, de ønsker indflydelse, de vil lyttes til, og de blander sig mere.

Alt i alt betyder det, at de ældre i dag er en meget stor og uensartet gruppe. Det er en gruppe, der har meget forskellige behov og forventninger. Man kan sådan groft sagt tale om tre grupper ældre:

Vi har en stor gruppe af ældre, der ikke adskiller sig så meget fra de erhvervsaktive, og de vil typisk være mest optaget af deres muligheder for at føre et aktivt og udadvendt liv. Det er også i den gruppe, man finder et behov for gradvis tilbagetrækning. Vi har grund til at finde nogle løsninger, der gør det muligt og mere attraktivt at foretage en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Så har vi sådan den rigtig store gruppe af ældre, af pensionister, der måske ikke er så godt kørende, som de var i deres tidligere liv, men som i det store og hele klarer sig selv; dem

skal vi især være opmærksom på at støtte og hjælpe på en måde, så vi forebygger, at de får det ringere og får endnu mere brug for hjælp. Det er jo forskellige elementer, det drejer sig om, det er bolig, hjemmehjælp, dagcentre, forebyggende hjemmebesøg og andre ting.

Endelig er der så en gruppe ældre, der har et meget stort, mærkbart behov for hjælp og pleje, og her taler vi om dem, der har brug for døgnpleje i hjemmet, og dem, der har brug for en plads på et plejehjem. De har brug for det, og de har brug for at vide, at den hjælp er der af hensyn til den tryghed, de har brug for, og også af hensyn til de pårørendes behov for at vide, hvilke muligheder de ældre, der har brug for hjælp og omsorg, har. Det er jo bl.a. i den gruppe af særlig plejekrævende ældre, at vi finder de senildemente.

Men inden vi diskuterer, hvad regeringen skal gøre, og inden jeg fremhæver, hvad regeringen har gjort og vil gøre for de ældre, vil jeg lige slå fast, at det jo også er et afgørende vilkår for ældrepolitikken, at den konkrete udformning bliver lagt fast ude i kommunerne, sådan at beslutningerne om serviceniveauet bliver tilpasset de lokale forhold og brugernes ønske. Det er grundlæggende en god og rigtig måde at gøre tingene på, og det skal der ikke ændres ved. Det betyder, at vores opgave her i Folketinget især er at udstikke nogle mere overordnede rammer for det offentliges indsats på ældreområdet.

Når man ser på den indsats, kommunerne har gjort for de ældre, så må man sige, at der faktisk bliver gjort en stor indsats for ældre medborgere i alle aldre ude i kommunerne. Vi er nu begyndt at kunne samle og vurdere budgetterne for 1994 for kommunerne, og meget tyder på, at der er sket en forstærket indsats, også en indsats, der er større end den, der oprindeligt var lagt op til.

Men på trods af de resultater, kommunerne kan opvise, kan vi jo ikke lukke øjnene for, at der er ældre, der lever under dårlige vilkår, hvor vi synes, at det ikke er så godt, som det burde være. De får ikke den hjælp, de har brug for. Det oplever vi i den offentlige debat på forskellige leder og kanter, og vi kan også sige, at det er et mere håndfast udtryk for, at der er noget, der ikke er, som det skal være. Det gælder det antal ældre, der stadig væk venter på hospitalerne på at komme hjem eller komme